

Český model
amerického kongresu

Udílení alternativních trestů na úrovni federálních soudů

Zpráva Výzkumné služby Kongresu

Jan Bervida

1 Úvod

Tato výzkumná zpráva se bude věnovat problematice alternativních trestů a jejich udílení na úrovni federálního soudnictví. Jedná se o fenomén, který je legislativně řešen až od roku 1984 vydáním Comprehensive Crime Control Act of 1984, který mimo jiné zakládá Rozsudkovou komisi Spojených států amerických, jež se od roku 1984 nepřetržitě věnuje udílení trestů na federální úrovni.

Tato zpráva poskytne analýzu legislativního zakotvení alternativních trestů v právním řádu Spojených států. Dále budou představeny základní dokumenty, které slouží soudcům pro udílení typu a délky trestů a které často rozhodují o tom, zda-li danému obviněnému může být uložen alternativní trest namísto trestu odnětí svobody.

Ve své poslední části se zpráva bude věnovat analýze dat zabývajících se udílením různých druhů trestů. Tento výzkum byl organizován Rozsudkovou komisí v roce 2014 a tato výzkumná zpráva poskytne srovnání se stejným výzkumem z roku 2005 .

2 Historie a právní úprava

Historie udílení alternativních trestů na federální úrovni se dá rozdělit do dvou základních etap, a to před rokem 1984 a po roce 1984. Tato výzkumná zpráva se bude do větší hloubky věnovat pouze období po roce 1984, kdy byly vydány klíčové zákony – The Sentencing Reform Act of 1984 a Anti-Drug Abuse Act of 1988, které budou podrobněji rozebrány v dalších kapitolách. Období před rokem 1984 ovšem také nemůže být úplně opomenuto, jelikož zde probíhaly pokusy o alternativní trestání na státní úrovni, které často sloužily jako inspirace pro zákonodárce v roce 1984 při vytváření klíčové legislativy. Za zmínku pak stojí například “Intensive Supervision Program” fungující v této době ve státu Georgia¹, který se pyšnil tím, že dokázal ušetřit alespoň \$10 000 na každém odsouzeném, který nastoupil do tohoto programu namísto do vězení. Programy zabývající se alternativními tresty a jejich udílením fungují i dnes ve většině státech, ovšem pro potřeby této výzkumné zprávy nebudou státní úpravy dále rozebírány.

2.1 The Sentencing Reform Act of 1984 (Comprehensive Crime Control Act of 1984)

The Sentencing Reform Act of 1984 je součástí nejrozsáhlejší novelizace (Comprehensive Crime Control Act of 1984) Trestního zákoníku (the U.S. Criminal Code) od počátků 19. století. Zákon získal

¹FLOWERS, G.T. *GEORGIA'S INTENSIVE PROBATION/PAROLE PROGRAM - A LOOK AT RECIDIVISM*. 1978. Washington D.C.: Georgia Dept of Offender Rehabilitation Office of Research and Evaluation United States of America. NCJ 067611.

rozsáhlou podporu v obou komorách Kongresu, a to napříč celým politickým spektrem.² Byl podepsán prezidentem Ronaldem Reaganem a v platnost vstoupil 12. října 1984.

Zákon je ve světle alternativních trestů důležitý z dvou hlavních důvodů – zakládá Rozsudkovou komisi Spojených států (United States Sentencing Commission) a ustanovuje probaci a propuštění s dohledem jako možnosti trestů vedle trestu odnětí svobody.³

2.1.1 Rozsudková komise Spojených států

Rozsudková komise Spojených států (dále jen Komise) byla ustanovena již zmíněným The Sentencing Reform Act of 1984 jakožto reakce na značnou rozdílnost mezi výší udílených trestů u jednotlivých federálních soudů Spojených Států s cílem zvýšení transparentnosti a přiměřenosti udílení trestů.⁴ Její cíle jsou definovány v §991 28 U.S. Code.⁵ Komise je politicky nezávislým tělesem operujícím pod soudní složkou moci a jejím primárním úkolem bylo vydání “Seznamu instrukcí Rozsudkové komise Spojených států” (dále jen Seznam instrukcí) a takzvané “Tabulky trestů” (The Sentencing Table). V současné době se Komise věnuje činnostem spojeným s aktualizováním a pozměňováním Seznamu instrukcí a Tabulky trestů. Činí tak buď skrze vlastní úpravy jednotlivých dokumentů, či skrze oficiální doporučení zaslané Kongresu, kde Komise analyzuje současnou situaci, poskytuje zhodnocení úspěšnosti jednotlivých programů pořádané komisí za uplynulé roky a navrhuje, jakým způsobem je nutno reformovat trestní zákoník. Komise dále vytváří a rozvíjí různé vzdělávací programy zabývající se kriminalitou a její prevencí, které se věnují zvyšování informovanosti, především pak mezi mladými lidmi.⁶

2.1.2 Seznam instrukcí Rozsudkové komise Spojených států

Jak již bylo zmíněno, vydávání a průběžné pozměňování Seznamu instrukcí patří mezi hlavní povinnosti Komise dle 28 U.S. code §994 - Povinnosti Komise. Za zmínku především stojí bod (j) tohoto paragrafu, který říká: “Komise je povinna zajistit, že Seznam instrukcí reflektuje možnost udílení trestů jiných než trestu odnětí svobody v případech, kdy pachatel je prvo-pachatelem, který není souzen za čin ublížení na zdraví či jiný závažný zločin...”.⁷ Toto ustanovení se tedy dá považovat za důkaz záměru federálního zákonodárce, že by soudci měli zvážit možnost udělení alternativního trestu namísto trestu odnětí svobody.

²STITH, Kate a Steve Y. KOH. The Politics of Sentencing Reform: The Legislative History of the Federal Sentencing Guidelines. *Faculty Scholarship Series*. Yale University, 1993, 28.

³UNITED STATES SENTENCING COMMISSION. *Alternative Sentencing in the Federal Criminal Justice System* [online]. Washington D.C.: United States Sentencing Commission, 2015 [cit. 2018-12-29]. Dostupné z: https://www.usc.gov/sites/default/files/pdf/research-and-publications/research-projects-and-surveys/alternatives/20150617_Alternatives.pdf

⁴United States Sentencing Commission [online]. Washington D.C. [cit. 2017-12-30]. Dostupné z: <https://www.usc.gov/>

⁵Legal Information Institute [online]. Washington D.C. [cit. 2017-12-30]. Dostupné z: <https://www.law.cornell.edu/uscode/text/28/991>

⁶UNITED STATES SENTENCING COMMISSION. *UNITED STATES SENTENCING COMMISSION GUIDELINES MANUAL 2016* [online]. Washington D.C.: United States Sentencing Commission, 2016 [cit. 2018-12-28]. Dostupné z: <https://www.usc.gov/sites/default/files/pdf/guidelines-manual/2016/GLMFull.pdf>

⁷ 28 U.S. code §994 (2)(j)

Seznam instrukcí stanovuje jednotná pravidla pro federální soudy v udílení trestů fyzickým či právníkům osobám odsouzeným za těžký zločin či přestupek třídy a⁸ (viz příloha 1 - Kategorizace trestných činů a přestupků podle federálních zákonů v anglickém originále). V době psaní této výzkumné zprávy byla používána verze z roku 2016, jelikož komise neprovedla žádné změny pro rok 2017. Tato verze se dělí do 8 kapitol, kde pro účely této zprávy jsou důležité následující tři kapitoly:

- Kapitola druhá - Druh trestného činu (především části A, D, E, G, H a S)
- Kapitola čtvrtá - Trestní minulost pachatele
- Kapitola pátá - Stanovení trestu (především části A, B a F)⁹

Seznam instrukcí dále obsahuje Tabulku trestů. Jejím hlavním úkolem je pomoci soudcům při stanovení výše a druhu trestu.

2.1.3 Tabulka trestů

Tabulka trestů je hlavní pomůckou pro federální soudce při rozhodování o druhu a délce trestu. Původně bylo zákonodárci zamýšleno, že tabulka bude sloužit jako jediná závazná pomůcka, ale po rozhodnutí Nejvyššího soudu Spojených států amerických v *United States v Booker*¹⁰ si Tabulka trestů zachovala pouze doporučující charakter a soudci musí vzít v potaz i jiné okolnosti. Toto rozhodnutí bylo potvrzeno a rozvinuto v dalším rozhodnutí Nejvyššího soudu v *Gall v United States*¹¹. *Gall v United States* potvrzuje pravidlo, že soudci mohou udílet i tresty nižší než jsou doporučeny Tabulkou trestů, pokud své rozhodnutí dostatečně podloží právní argumentací.

Tabulka trestů je dělena dle závažnosti trestných činů a trestní minulosti daného pachatele.

Trestní minulost pachatele se pro účely Tabulky trestů dále dělí do 6 kategorií dle počtu nasbíraných bodů za předešlou trestnou činnost, kde pachatel získá 3 body za každé odsouzení s trestem odnětí svobody přesahujícím dobu 13 měsíců, 2 body za trest odnětí svobody přesahující dobu 60 dní, ale nepřesahující dobu 13 měsíců, a bod za odnětí svobody nepřesahující dobu 60 dní. Dělení je následující:

- I 0-1 bod
- II 2-3 body
- III 4-6 bodů
- IV 7-9 bodů

⁸U.S.S.G. § 1B1.9

⁹UNITED STATES SENTENCING COMMISSION. *UNITED STATES SENTENCING COMMISSION GUIDELINES MANUAL 2016* [online]. Washington D.C.: United States Sentencing Commission, 2016 [cit. 2018-12-28]. Dostupné z: <https://www.ussc.gov/sites/default/files/pdf/guidelines-manual/2016/GLMFull.pdf>

¹⁰543 US 220 (2005)

¹¹ 552 US 38 (2007)

- V 10-12 bodů
- VI 13 či více bodů¹²

SENTENCING TABLE
(in months of imprisonment)

Offense Level	Criminal History Category (Criminal History Points)					
	I (0 or 1)	II (2 or 3)	III (4, 5, 6)	IV (7, 8, 9)	V (10, 11, 12)	VI (13 or more)
1	0-6	0-6	0-6	0-6	0-6	0-6
2	0-6	0-6	0-6	0-6	0-6	1-7
3	0-6	0-6	0-6	0-6	2-8	3-9
Zone A						
4	0-6	0-6	0-6	2-8	4-10	6-12
5	0-6	0-6	1-7	4-10	6-12	9-15
6	0-6	1-7	2-8	6-12	9-15	12-18
7	0-6	2-8	4-10	8-14	12-18	15-21
8	0-6	4-10	6-12	10-16	15-21	18-24
Zone B						
9	4-10	6-12	8-14	12-18	18-24	21-27
10	6-12	8-14	10-16	15-21	21-27	24-30
11	8-14	10-16	12-18	18-24	24-30	27-33
Zone C						
12	10-16	12-18	15-21	21-27	27-33	30-37
13	12-18	15-21	18-24	24-30	30-37	33-41
14	15-21	18-24	21-27	27-33	33-41	37-46
15	18-24	21-27	24-30	30-37	37-46	41-51
16	21-27	24-30	27-33	33-41	41-51	46-57
17	24-30	27-33	30-37	37-46	46-57	51-63
18	27-33	30-37	33-41	41-51	51-63	57-71
19	30-37	33-41	37-46	46-57	57-71	63-78
20	33-41	37-46	41-51	51-63	63-78	70-87
21	37-46	41-51	46-57	57-71	70-87	77-96
22	41-51	46-57	51-63	63-78	77-96	84-105
23	46-57	51-63	57-71	70-87	84-105	92-115
24	51-63	57-71	63-78	77-96	92-115	100-125
25	57-71	63-78	70-87	84-105	100-125	110-137
26	63-78	70-87	78-97	92-115	110-137	120-150
27	70-87	78-97	87-108	100-125	120-150	130-162
Zone D						
28	78-97	87-108	97-121	110-137	130-162	140-175
29	87-108	97-121	108-135	121-151	140-175	151-188
30	97-121	108-135	121-151	135-168	151-188	168-210
31	108-135	121-151	135-168	151-188	168-210	188-235
32	121-151	135-168	151-188	168-210	188-235	210-262
33	135-168	151-188	168-210	188-235	210-262	235-293
34	151-188	168-210	188-235	210-262	235-293	262-327
35	168-210	188-235	210-262	235-293	262-327	292-365
36	188-235	210-262	235-293	262-327	292-365	324-405
37	210-262	235-293	262-327	292-365	324-405	360-life
38	235-293	262-327	292-365	324-405	360-life	360-life
39	262-327	292-365	324-405	360-life	360-life	360-life
40	292-365	324-405	360-life	360-life	360-life	360-life
41	324-405	360-life	360-life	360-life	360-life	360-life
42	360-life	360-life	360-life	360-life	360-life	360-life
43	life	life	life	life	life	life

(Graf 1 - Tabulka trestů; zdroj: UNITED STATES SENTENCING COMMISSION GUIDELINES MANUAL, United States Sentencing Commission)

Závažnost trestných činů se dělí do 4 kategorií (od A do D, kde kategorie A představuje nejméně závažné trestné činy a kategorie D ty nejvíce závažné), které se dále dělí na 43 úrovní trestných činů. Úroveň trestného činu je stanovena subsumpcí skutkové podstaty k trestnému činu popsanému v druhé kapitole Seznamu instrukcí a aplikováním všech polehčujících či přitěžujících okolností dle kapitoly tři.

¹²UNITED STATES SENTENCING COMMISSION. *UNITED STATES SENTENCING COMMISSION GUIDELINES MANUAL 2016* [online]. Washington D.C.: United States Sentencing Commission, 2016 [cit. 2018-12-28]. Dostupné z: <https://www.ussc.gov/sites/default/files/pdf/guidelines-manual/2016/GLMFull.pdf>

Kategorie trestných činů je také rozhodující při rozhodování o způsobu trestu, který pachatel bude muset podstoupit. Různé druhy alternativních trestů, které má soudce k dispozici podle kategorií, budou rozebrány poté, co budou alternativní tresty vysvětleny v následující kapitole této výzkumné zprávy.

2.2 Anti-Drug Abuse Act of 1988

Anti-Drug Abuse Act of 1988 je novelizací stejnojmenného zákona z roku 1986 s tou změnou, že novelizace z roku 1988 se soustředí na zločiny spojené s kokainem a zavádí některé nové skutkové podstaty trestných činů, které spočívají v pouhém pokusu o daný trestný čin. Zákon byl opět přijat drtivou většinou obou komor a podepsán prezidentem Ronalden Reaganem, který po této reformě volal ve svém známém proslovu 14. září 1986 cílenému proti zneužívání drog.¹³

Důležitost zákona pro tuto zprávu spočívá ovšem v paragrafech 3563¹⁴, respektive 3583¹⁵, které zavádějí trest domácího vězení a elektrické náramky pro pachatele odsouzené k probaci či propuštění s dohledem. Tyto mechanismy v současné době tvoří neodmyslitelnou část udílení alternativních trestů a jejich vynucování.

3 Druhy alternativních trestů

Podle Seznamu instrukcí se dělí tresty na 4 různé typy, kterými jsou:¹⁶

1. Samotná probace (trest nezahrnující žádný z druhů odnětí svobody);
2. Probace zahrnující podmínku či soubor podmínek, které nahrazují přerušované uvěznění (intermittent confinement), pobyt v komunitních centrech či domácí vězení za trest odnětí svobody;
3. Trest odnětí svobody následovaný propuštěním z výkonu trestu odnětí svobody s dohledem s podmínkou či souborem podmínek, které nahrazují přerušované uvěznění (intermittent confinement), pobyt v komunitních centrech či domácí vězení za trest odnětí svobody -> dělený trest;
4. Trest odnětí svobody.

¹³Ronald Reagan-Speech to the Nation on the Campaign Against Drug Abuse. In: *Youtube*[online]. 14.09.1986 [cit. 2018-12-29]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=FYWS7udm0yg>

¹⁴ 18 U.S. Code §3563

¹⁵ 18 U.S. Code §3583

¹⁶ UNITED STATES SENTENCING COMMISSION. *Alternative Sentencing in the Federal Criminal Justice System* [online]. Washington D.C.: United States Sentencing Commission, 2015 [cit. 2018-12-29]. Dostupné z: https://www.ussc.gov/sites/default/files/pdf/research-and-publications/research-projects-and-surveys/alternatives/20150617_Alternatives.pdf

Pro účely této výzkumné zprávy budou dále rozebrány první tři z těchto typů trestů (probace a propuštění s dohledem, probace s podmínkou a dělený trest), které v současné době slouží jako alternativy k typu čtvrtému (odnětí svobody).

3.1 Probace a propuštění s dohledem

Dle 18 U.S. Code §3561 je probace samostatně stojící trest za spáchaný čin a může být uložena namísto trestu odnětí svobody v případě, že slouží hlavním smyslům a cílům zákona, dle kterého je daný pachatel souzen, což zahrnuje především následující: navyšování respektu vůči právním normám, udělení spravedlivého potrestání za spáchaný čin, odrazování společnosti od trestné činnosti a ochrana společnosti před možnou recidivou.¹⁷

Propuštění s dohledem¹⁸ je na druhou stranu používáno společně s trestem odnětí svobody, kdy je pachatel z nějakého důvodu propuštěn (nejčastěji za vzorné chování), ale přesto musí dodržovat určitá pravidla a podmínky. Cíle, podmínky i úřad, který provádí dohled nad odsouzeným, jsou v obou případech stejné, a proto budou vysvětleny společně pod pojmem probace.

Probace spočívá v dohledu nad odsouzeným a kontrole, zda dodržuje podmínky, které mu byly uloženy soudem. Tyto podmínky se dělí do následujících kategorií:

- **Všeobecné podmínky** pro všechny odsouzené neohledně na druh trestné činnosti - např. odsouzený nesmí spáchat žádný další federální zločin po dobu probace, odsouzený nesmí mít v držení jakoukoliv zakázanou látku či takovou látku užívat atd.
- **Zvláštní podmínky** podle druhu a závažnosti spáchaného trestného činu - např. zvláštní podmínky pro pachatele odsouzené za znásilnění, domácí násilí, užívání drog atd.
- **Standardní podmínky** pro snadnější kontrolu odsouzeného - např. povinnost se nahlásit 72 hodin od rozsudku u probačního pracovníka, zákaz bez povolení soudu či probačního pracovníka opouštět svůj distrikt po dobu probace, povinnost odpovídat pravdivě na otázky probačního pracovníka atd.

(Veškeré podmínky naleznete pod §5B1.3 v Seznamu instrukcí na straně 424¹⁹ či pod 18 U.S. Code §3563²⁰)

¹⁷UNITED STATES SENTENCING COMMISSION. *UNITED STATES SENTENCING COMMISSION GUIDELINES MANUAL 2016* [online]. Washington D.C.: United States Sentencing Commission, 2016 [cit. 2018-12-28]. Dostupné z: <https://www.ussc.gov/sites/default/files/pdf/guidelines-manual/2016/GLMFull.pdf>

¹⁸ 18 U.S. Code §3583 (a)

¹⁹UNITED STATES SENTENCING COMMISSION. *UNITED STATES SENTENCING COMMISSION GUIDELINES MANUAL 2016* [online]. Washington D.C.: United States Sentencing Commission, 2016 [cit. 2018-12-28]. Dostupné z: <https://www.ussc.gov/sites/default/files/pdf/guidelines-manual/2016/GLMFull.pdf>

²⁰ 18 U.S. Code §3563 - Conditions of Probation

Za dohled nad odsouzenými a administrativou těchto trestů je zodpovědný U.S. Probation and Pretrial Services System. Cílem probace je navrátit odsouzeného člověka do běžného života bez větších omezení v jeho právech, avšak poučeného a lépe dodržujícího pravidla (právní i společenská).

Trest probace nelze dle 18 U.S. Code §3561 uložit v těchto případech:

- Spáchaný trestný čin je klasifikovaný jako těžký zločin třídy a či b; nebo
- Probace je zákonem výslovně vyloučena jakožto možný trest za spáchaný trestný čin; nebo
- Obviněný je ve stejný čas souzen za další trestný čin s povinnou minimální sazbou odnětí svobody.

3.2 Probace s podmínkou

Probací s podmínkou se pro účely této výzkumné zprávy rozumí taková probace, která zahrnuje podmínku či soubor podmínek, které nahrazují přerušované uvěznění, pobyt v komunitních centrech či domácí vězení za trest odnětí svobody. Jedná se o mezistupeň mezi děleným trestem a pouhou probací. Odsouzený zde nenastupuje k trestu odnětí svobody ve vězení, ale jeho práva a svobody jsou omezené do většího rozsahu než u samostatné probace. Je takto činěno z důvodu větší společenské nebezpečnosti odsouzeného a nutnosti jej rehabilitovat do větší míry předtím, než je vrácen do společnosti.

Probace s podmínkou vychází ze stejné právní úpravy jako samotná probace s tím rozdílem, že je zde zahrnuta zvláštní podmínka, která nejčastěji spočívá v pobytu odsouzeného v jednom z těchto druhů zařízení – vězení (přerušované uvěznění), komunitní centrum či domácí vězení.

3.2.1 Přerušované uvěznění

Dle 18 U.S. Code §3563 (b)(10) je možno odsoudit pachatele k probaci s podmínkou přerušovaného pobytu ve vězení. Tento paragraf obsahuje veškeré podmínky tohoto trestu, a je tedy vhodné jej uvést v celém svém znění: *“Obžalovaný setrvá ve vězeňském zařízení během nocí, víkendů či jiných časových intervalů po dobu nepřesahující jeden rok, a to u trestných činů s trestem odnětí svobody nepřesahující jeden rok”*.²¹

Probační pracovník poskytne pachateli rozvrh, dle kterého pachatel nastupuje k výkonu trestu ve vězení. Po dobu pobytu ve vězení je pachatel vázán stejnými pravidly jako ostatní vězni a může čelit dodatečným trestům za nedodržení těchto pravidel.²² Personál vězení podává probačnímu pracovníkovi pravidelné zprávy o dodržování rozvrhu pachatelem a jeho chování.

²¹ 18 U.S. Code §3563 (b)(10)

²² *United States Courts* [online]. [cit. 2018-12-31]. Dostupné z: <http://www.uscourts.gov/services-forms/intermittent-confinement-probation-supervised-release-conditions>

Jedná se tedy o skutečný mezistupeň mezi trestem odnětí svobody a trestem probace. Tento trest je využíván především, aby poukázal na závažnost činu, kterého se pachatel dopustil, a aby okolí pachatele odstrašilo od páčání takové trestné činnosti. Výhodou pro pachatele je, že není nucen přerušit kontakt se světem mimo vězení a může i nadále plnit své pracovní a rodinné povinnosti. Sporným bodem může být, že pachatel je často společností nálepkován jako vězeň, přestože je pravomocně odsouzen k trestu probace se zvláštní podmínkou.

3.2.2 Komunitní centrum

Dle 18 U.S. Code §3563 (b)(11) je možno odsoudit pachatele k trestu spočívajícím v pobytu v komunitním centru, kde se má pachatel dostatečně napravit, aby se mohl vrátit do běžného života a stát se prospěšným členem společnosti. Některá specializovaná centra poskytují skupinové terapie pro drogově závislé, terapie pro sociálně vyloučené či kurzy sebeovládání.²³ Dalším cílem těchto center je pomoci odsouzeným najít práci, a činí tak skrze různé profesní tréninky.

Trest pobytu v komunitním centru se užívá jako mezistupeň mezi trestem přerušovaného uvěznění a trestem domácího vězení. Pachatel není nálepkován jako vězeň, má možnost se v určité časy volně pohybovat mimo komunitní centrum a především je mu poskytnuta pomoc s jeho hlavním problémem (drogy, alkohol, nezaměstnanost atd.). Pachatel je ovšem omezen ve svém rodinném a společenském životě.

3.2.3 Domácí vězení

“Pachatel se musí zdržovat v místě svého trvalého pobytu mimo dobu pracovních hodin. Pokud soud uzná za vhodné, pachatel je monitorován skrze elektronický náramek.”²⁴

Jak již citace zákona napovídá, pachatel je nucen nacházet se mimo pracovního hodiny u sebe doma a nosit elektronický náramek, který hlásí příslušným úřadům, kde se pachatel zdržuje. Tento trest nese jisté výhody v tom, že pachatel není nucen omezovat své rodinné a pracovní povinnosti. Nevýhodou tohoto trestu je samotný náramek či jiné sledovací zařízení, které pachateli znemožňuje opustit své trvalé bydliště v určenou dobu, a většinou je pachateli zakázáno opustit svůj distrikt po dobu výkonu trestu. Zároveň je zde možné diskutovat o určitém narušení soukromí pachatele, což byl ovšem zřejmě záměr zákonodárce.

Trest domácího vězení se užívá u nejméně závažných trestných činů, kde ovšem není vhodné udělit pachateli pouze trest probace (princip spravedlivého potrestání). Trest slouží především k odstrašení jednotlivce od páčání trestné činnosti.

²³ *US Legal* [online]. [cit. 2018-12-31]. Dostupné z: <https://definitions.uslegal.com/c/community-confinement/>

²⁴ 18 U.S. Code §3563 (b)(19)

3.3 Dělený trest

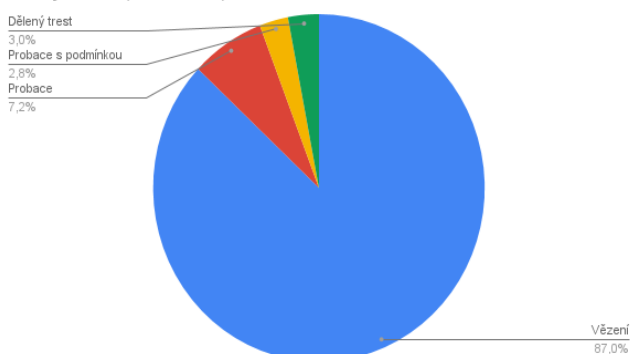
Dělený trest se skládá ze dvou trestů, kterými jsou trest odnětí svobody a podmíněčné propuštění s dohledem se zvláštní podmínkou. Tato zvláštní podmínka nejčastěji spočívá v pobytu v komunitním centru (viz 3.2.2) či domácím vězení (viz 3.3.3).

Jedná se o alternativní trest, který je k dispozici za spáchání nejzávažnějších trestných činů, kdy je soudce přesvědčen, že pachatel musí za své činy podstoupit trest odnětí svobody. Část svého trestu pachatel stráví ve vězení a zbytek v jednom z výše uvedených zařízení. Podmínky a okolnosti, podle kterých se soudci mají rozhodovat při udílení tohoto trestu, jsou rozebrány v Seznamu instrukcí.²⁵ Tento trest je možné udělit pouze pachatelům spadajícím pod kategorii C v Tabulce trestů.

3.4 Udílení alternativních trestů

V roce 2014 byly alternativní tresty uděleny pouze v 13 % případů, které byly souzeny federálními soudy. Toto nízké číslo je způsobeno především ze dvou hlavních důvodů. Prvním z nich jsou omezení, kdy takovýto trest může být uložen (viz 3.1). Druhým důvodem, který tuto statistiku zásadně ovlivňuje, je pak počet cizinců, kteří jsou souzeni před federálními soudy a kterým nelze uložit alternativní trest. Těmto obviněným je ve většině případů možno uložit pouze trest vyhoštění ze země či trest odnětí svobody. Ve zbylých 13 % případů jsou nejčastěji ukládanými tresty probace (7.2 %), dělený trest (3.0 %) a trest probace s podmínkou (2.8 %).

Druhy trestů (N= 75 175)

(Graf 2; zdroj: Alternative Sentencing in the Federal Criminal Justice System; United States Sentencing Commission, strana 4)

Dalším zajímavým ukazatelem je porovnání udělování alternativní trestů na základě pohlaví, rasy či věku, kde lze pozorovat tendence zvýhodňování žen (22.8 % pro ženy oproti 10 % pro muže), znevýhodňování černošské populace (8.2 % oproti 14.9 % pro bělochy či 12.8 % pro obyvatele hispánského původu) či fakt, že s rostoucím věkem pachatele roste i jeho procentuální šance na

²⁵ GLM §5C1.1. - Délka trestu odnětí svobody a §5D1.1. - Délka trestu podmíněčného propuštění

udělení alternativního trestu. Celá tabulka v anglickém originále se nachází v přílohách této výzkumné zprávy jakožto příloha 2.

4 Tabulka trestů a alternativní tresty

Různé druhy či kombinace alternativních trestů jsou udělovány v přímé závislosti na závažnosti daného trestného činu, která vychází z Tabulky trestů. Jak již bylo zmíněné v kapitole věnující se Tabulce trestů (viz 2.1.3), závažnost a stupeň trestného činu se dělí do 4 kategorií od A do D. V každé kategorii pak soudce smí uložit určité alternativní tresty. Pro tuto kapitolu budou použita čísla, ke kterým došla Komise ve svém výzkumu v roce 2014.

4.1 Kategorie A

U trestných činů spadajících do této kategorie mají soudci možnost udělit trest odnětí svobody po dobu 0 až 6 měsíců nebo alternativní trest samotné probace, probace s podmínkou či dělený trest.²⁶

Podle údajů Komise z roku 2014 byl uložen alternativní trest 78 % odsouzeným souzených v této kategorii, což je pokles o 3.8 % v porovnání s rokem 2005. Nejčastějším trestem pak byla samotná probace (73.2 %) následovaná trestem odnětí svobody (21 %), trestem probace s podmínkou (4.8 %) a děleným trestem (1 %).

4.2 Kategorie B

U trestných činů spadajících do této kategorie mají soudci možnost udělit trest odnětí svobody po dobu 1 až 15 měsíců. Seznam instrukcí doporučuje soudcům udílet alternativní trest probace či probace s podmínkou, která zahrnuje přerušované uvěznění, pobyt v komunitních centrech či domácí vězení. V případech, kdy trestný čin nese povinnou minimální sazbu odnětí svobody, je doporučen dělený trest (viz 3.3), který se mj. skládá z trestu odnětí svobody v minimální délce jednoho měsíce.²⁷

Podle údajů Komise z roku 2014 byl uložen alternativní trest 63.1 % odsouzeným souzených v této kategorii, což je pokles v porovnání s rokem 2005, kdy byl alternativní trest uložen v 68.9 %. Nejčastější alternativní trest představovala samotná probace (28.2 %) následovaná trestem probace s podmínkou (26 %) a děleným trestem (8.9 %). Procentuálně nejčastějším trestem byl trest odnětí svobody, který byl udělen v 36.9 % případů.

²⁶UNITED STATES SENTENCING COMMISSION. *Alternative Sentencing in the Federal Criminal Justice System* [online]. Washington D.C.: United States Sentencing Commission, 2015 [cit. 2018-12-29]. Dostupné z: https://www.ussc.gov/sites/default/files/pdf/research-and-publications/research-projects-and-surveys/alternatives/20150617_Alternatives.pdf

²⁷ibid

4.3 Kategorie C

U trestných činů spadajících do této kategorie mají soudci možnost udělit trest odnětí svobody po dobu 10 až 18 měsíců. Seznam instrukcí doporučuje jediný alternativní trest, a to dělený trest, kde pachatel stráví alespoň polovinu svého trestu ve vězeňském zařízení a zbývající část pobytem v komunitním centru či domácím vězení.

V případě, že obviněný spolupracuje v průběhu vyšetřování trestného činu či z důvodu některých jiných polehčujících okolností, může být kategorie C snížena na kategorii B, a poté má pachatel mj. nárok na alternativní tresty udílené v této kategorii.²⁸

Podle údajů Komise z roku 2014 byl uložen alternativní trest 58.5 % odsouzeným souzených v této kategorii, což je pokles o 3.7 % v porovnání s rokem 2005. Nejčastější alternativní trest představovala samotná probace (22.8 %) následovaná děleným trestem (19 %) a trestem probace s podmínkou (16.7 %). Téměř polovině pachatelů (41.5 %) byl ovšem udělen trest odnětí svobody.

4.4 Kategorie D

U trestných činů spadajících do této kategorie mají soudci možnost udělit trest odnětí svobody v délce 15 měsíců až doživotí. Jedná se o tak závažné trestné činy, že v případě absence polehčujících okolností nelze udělit žádný alternativní trest.

V případě, že obviněný spolupracuje v průběhu vyšetřování trestného činu či z důvodu některých jiných polehčujících okolností, může být kategorie D snížena na kategorii C, či dokonce kategorii B. V takovém případě má pachatel mj. nárok na alternativní tresty udílené v těchto kategoriích.²⁹

Podle údajů z roku 2014 zůstává trest odnětí svobody převládajícím trestem v této kategorii s 87.6 %. Ostatní tresty jsou pak udělovány s obdobnou četností - dělený trest (4.6 %), probace (4.6 %) a probace s podmínkou (3.1 %)

5 Závěr

Tato výzkumná zpráva poskytla analýzu udílení a administrace alternativních trestů, které mají federální soudci k dispozici. Do hloubky rozebrala zasazení alternativních trestů v právním řádu Spojených států amerických. Zpráva dále představila klíčové prameny práva, které zavádějí různé druhy alternativních trestů (The Sentencing Reform Act of 1984 a Anti-Drug Abuse Act of 1988), a

²⁸ ibid

²⁹ ibid

práci Komise, která slouží jako hlavní poradní orgán, především pak skrze Seznam instrukcí a Tabulku trestů.

Kongres dlouhodobě pracuje na zlepšování federálního systému alternativních trestů a poslední pozměňovací návrh k The Sentencing Reform Act of 1984 byl v senátním výboru pro justici předložen 10. dubna 2017.³⁰ Toto téma bylo dlouho považované za nadstranické, jelikož jeho dostatečná implementace šetří z dlouhodobého hlediska finanční prostředky, snižuje četnost recidivistů a má kladné socioekonomické dopady.³¹ Nejčastějším argumentem proti alternativám pak je, že federace tímto nevysílá dostatečné varování ostatním potenciálním kriminálíkům, či názor, že jediným skutečným trestem je trest, kdy je člověk zbaven velkého počtu práv, tedy trest odnětí svobody.

Toto nadstranické téma se ovšem s rokem 2016 stalo kontroverznější, jelikož nově zvolený prezident zastává názor "práva a pořádku", kde by se mělo vládnout pevnou rukou a kde není žádný prostor pro alternativy k trestu odnětí svobody.

Je tedy otázkou, co se bude dít s alternativními tresty pod současnou administrativou a zdali se bude pokračovat v odborné nadstranické diskusi či zdali toto téma bude laicizováno a zároveň politizováno.

³⁰ *Congress.gov* [online]. [cit. 2018-12-31]. Dostupné z: <https://www.congress.gov/bill/115th-congress/senate-bill/1917/text>

³¹ UNITED STATES SENTENCING COMMISSION. *Federal Alternative-to-Incarceration Court Programs* [online]. Washington D.C.: United States Sentencing Commission, 2017 [cit. 2018-12-31]. Dostupné z: https://www.ussc.gov/sites/default/files/pdf/research-and-publications/research-publications/2017/20170928_alternatives.pdf

6 Přílohy

Příloha 1 - Kategorizace trestných činů a přestupků podle federálních zákonů v anglickém originále

Type	Class	Maximum prison term ^[1]	Maximum fine ^{[2][note 1]}	Probation term ^{[3][note 2]}	Maximum supervised release term ^{[4][note 3]}	Maximum prison term upon supervised release revocation ^[5]	Special assessment ^{[6][note 4]}
Felony	A	Life imprisonment (or death)	\$250,000	1-5 years	5 years	5 years	\$100
	B	25 years or more	\$250,000		5 years	3 years	\$100
	C	Less than 25 years but 10 or more years	\$250,000		3 years	2 years	\$100
	D	Less than 10 years but 5 or more years	\$250,000		3 years	2 years	\$100
	E	Less than 5 years but more than 1 year	\$250,000		1 year	1 year	\$100
Misdemeanor	A	1 year or less but more than 6 months	\$100,000	0-5 years	1 year	1 year	\$25
	B	6 months or less but more than 30 days	\$5,000		1 year	1 year	\$10
	C	30 days or less but more than 5 days	\$5,000		1 year	1 year	\$5
Infraction	N/A	5 days or less	\$5,000	0-1 years	N/A	N/A	N/A

(zdroj: <https://en.wikipedia.org/wiki/Crime>)

Příloha 2 - Tabulka demografických údajů

	Percent with Alternative Imposed			
	Total Zone A-C (n=4,506)	Zone A (n=1,407)	Zone B (n=1,433)	Zone C (n=1,666)
Race				
White	71.6%	81.8%	69.1%	65.9%
Black	62.1%	78.7%	63.4%	51.8%
Hispanic	54.8%	68.8%	53.3%	49.6%
Other	64.2%	72.5%	55.3%	64.8%
Gender				
Male	59.3%	73.8%	55.9%	53.9%
Female	75.6%	84.0%	75.4%	68.6%
Age				
Under 21	58.9%	69.2%	54.2%	56.9%
21-29	55.9%	69.8%	52.0%	50.0%
30-39	60.9%	78.6%	57.2%	52.8%
40-49	68.7%	80.8%	68.5%	60.5%
50 and older	75.3%	83.7%	77.0%	69.3%

(zdroj: UNITED STATES SENTENCING COMMISSION. Alternative Sentencing in the Federal Criminal Justice System)

7 Užitečné odkazy

- 1) Stránky Rozsudkové komise - <https://www.ussc.gov/>
- 2) Článek v theTimes o současném trendu “law and order” - <http://time.com/4596081/incarceration-report/>
- 3) BBC News na téma “Mohou komunitní centra nahradit vězení?” - <http://www.bbc.co.uk/news/magazine-10725163>
- 4) TheGuardianohledně výhod alternativních trestů - <https://www.theguardian.com/commentisfree/2013/jul/04/alternatives-incarceration-prison-numbers>
- 5) Poslední pozměňovací návrh klíčové legislativy - <https://www.congress.gov/bill/115th-congress/senate-bill/1917/text>
- 6) Lidový soudce Frank Capio udílející alternativní tresty za přestupky na státní úrovni - <https://www.youtube.com/watch?v=s8j3n05D0FE>

8 Seznam použitých zdrojů

Congress.gov [online]. [cit. 2018-12-31]. Dostupné z: <https://www.congress.gov/bill/115th-congress/senate-bill/1917/text>

FLOWERS, G.T. *GEORGIA'S INTENSIVE PROBATION/PAROLE PROGRAM - A LOOK AT RECIDIVISM*. 1978. Washington D.C.: Georgia Dept of Offender Rehabilitation Office of Research and Evaluation United States of America. NCJ 067611.

Legal Information Institute [online]. Washington D.C. [cit. 2017-12-30]. Dostupné z: <https://www.law.cornell.edu/uscode/text/28/991>

Ronald Reagan-Speech to the Nation on the Campaign Against Drug Abuse. In: *Youtube*[online]. 14.09.1986 [cit. 2018-12-29]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=FYWS7udm0yg>

STITH, Kate a Steve Y. KOH. *The Politics of Sentencing Reform: The Legislative History of the Federal Sentencing Guidelines. Faculty Scholarship Series*. Yale University, 1993, 28.

US Legal [online]. [cit. 2018-12-31]. Dostupné z: <https://definitions.uslegal.com/c/community-confinement/>

U.S. Code: Title 18 CRIMES AND CRIMINAL PROCEDURE. *United States Courts* [online]. [cit. 2018-12-31]. Dostupné z: <http://www.uscourts.gov/services-forms/intermittent-confinement-probation-supervised-release-conditions>

UNITED STATES SENTENCING COMMISSION. *Alternative Sentencing in the Federal Criminal Justice System* [online]. Washington D.C.: United States Sentencing Commission, 2015 [cit. 2018-12-29]. Dostupné z: https://www.ussc.gov/sites/default/files/pdf/research-and-publications/research-projects-and-surveys/alternatives/20150617_Alternatives.pdf

UNITED STATES SENTENCING COMMISSION. *Federal Alternative-to-Incarceration Court Programs* [online]. Washington D.C.: United States Sentencing Commission, 2017 [cit. 2018-12-31]. Dostupné z: https://www.ussc.gov/sites/default/files/pdf/research-and-publications/research-publications/2017/20170928_alternatives.pdf

UNITED STATES SENTENCING COMMISSION. *UNITED STATES SENTENCING COMMISSION GUIDELINES MANUAL 2016* [online]. Washington D.C.: United States Sentencing Commission, 2016 [cit. 2018-12-28]. Dostupné z: <https://www.ussc.gov/sites/default/files/pdf/guidelines-manual/2016/GLMFull.pdf>

United States Sentencing Commission [online]. Washington D.C. [cit. 2017-12-30]. Dostupné z: <https://www.ussc.gov/>